

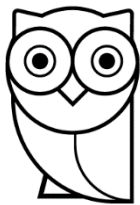
Undervisningsforløb:

Lokalhistoriske kildepakker – Nørrebro og Nordvest (Boligforhold og levevilkår)

Kildemateriale: Erindring nr. 788– Arne Carl Larsen, 1995

Uddrag af Arne Carl Larsens pensionisterindring fra 1995. Her fortæller han om sin barndom og opvækst i Nordvest med en mor, der styrede hjemmet med hård hånd.

Find den samlede erindring her: <https://kbharkiv.dk/permalink/post/18-20531>

KØBENHAVNS
STADSARKIV

Jeg blev født den 26. juli 1930 på en ejendom i Emdrup, som havde haft fornemme ejere tidligere, med sikkerhed vides det at ejendommen havde været i grevinde Danners besiddelse; men nu i 1930 benyttedes ejendommen af Københavns kommune som husvildebeboelse. Ejendommens navn var "Emdrupgaard", det var her vor lille familie tog sit udgangspunkt. Mine forældre blev gift på Københavns rådhus den 29. januar 1930, min mor skulle føde samme år, det hastede med at finde en egnet bolig. Det skulle vise sig at blive svært, at finde varig bolig i de kommende år. Mange lejligheder blev indflyttet og fraflyttet igen, de første 5 år af mine forældres ægteskab; det erindrer jeg heldigvis ikke, men i 1935 flyttede vi til Københavns nordvest kvarter til adressen : Svanevej 25, 2de tv.

(1)

Lejligheden var på 3 værelser og 1 kammer. Kammer er så meget sagt ! Det var et tidligere stort køkken, der nu var blevet delt i et lille køkken og et pigekammer (der havde tidligere boet hushjælp i kammeret). I kammeret kunne der kun stå en etageseng med to køjer.

Min far, som havde været enkemand da han traf min mor, havde et barn af første ægteskab, det var min bror : Werner Larsen, og han og jeg skulle sove i dette kammer, og jeg må indskyde : der var ingen opvarmningsmuligheder i kammeret. Der var et vindue til gården, og jeg erindre endnu udsigten over tørrestativer, cykelskurer og skrælde-spande.

De tre øvrige værelser blev indrettet som dagligstue, spisestue og soveværelse. Der var køkkentrappe med ud- og indgang i køkkenet, det var her vi drenge skulle gå ud og ind i lejligheden, og så var der hovedtrappen, der kun blev benyttet af ordentlige folk, gæster og folk i pænt tøj, her måtte børn, bude og handlende, betlere og andre uønskede ikke komme.

(1)

At dømme efter Krak's vejviser 1930 og 1940 vrimlede Svanevej med malermestre, murermestre, tømrermestre, snedkermestre, blikkenslagermestre, bødkerestre, bogtrykkere, damefrisører, bogholdere og vognmænd. Der var få butikker : en rulleforretning, et brøudsalg en hørkræmmer og et ismejeri. I gårde og smøger var der mange værksteder og enkelte større virksomheder : et bogtrykkeri, en trikotagefabrik en listefabrik, en bisquitfabrik, en halmvarefabrik, en kludeskofabrik, en fabrik for bageriartikler (Albumin) en fabrik for vegetabiliske olier og sennep (Blauenfeldt & Tvede) et tømmerlager (Trækontoret) en stor vognmandsforretning (Knud Madsen & Co.) Nordisk Droge og Medicinal Fabrik (Vilhelm Hansen & Co.). Alt i alt, et helt samfund, en hel lille by.

(2)

Svanevej havde sin egen duft af hestepærer, fra vognmand Madsen's mange heste, jeg tror han havde 40 heste, men der duftede også af tømmer, af kager og af kemikalier. Gaden var fuld af liv, den var spændende. Der var bare det, at man ikke måtte lege der ! Børn var henvist til gården. Og gæt hvad der stod at læse på skiltet i gården : Leg og boldspil i gården forbudt ! Man kunne se sit snit til at lege i nabogården, men der var de hjemmegående kvinder efter os. "Gå hjem og leg hos dig selv", lød det og det var bare at adlyde. Det var småt med fristeder.

(2)

Når Mor råbte på os, oppe fra det åbne vindue, "Arne". Var det bare om at svare, og ikke noget med at spørge : "Hva'skal jeg ?" Nej det var bare med at komme op, og det i en fart. Mor var ikke til at spøge med. Når der var blevet kaldt én gang, så var det om at lystre, og om at komme op omgående. Når vi blev sendt " i byen ", var det ikke store indkøb vi skulle foretage. Jeg husker at jeg skulle købe cigaretter hos cigarhandleren på Fasanvej, det skulle være af mærket "Flag", prisen var, husker jeg 25 øre for en ti-styks pakke;

(3)

Værst var det at blive sendt afsted til slagteren "Albert Larsen", som havde butik på Frederikssundsvej, han havde en hel række slagtede grise kroppe hængende på krog, der var savsmuld på gulvet og blod alle vegne syntes jeg. Hos slagteren skulle jeg ofte købe hestehakkekød, det skulle være hestehakke og oksehakke måtte det under ingen omstændigheder være. Hakket kød fra heste, var nemlig det billigste. Smagen - den husker jeg endnu: det var røde, saftige, søde bøffer. Hvis jeg var så uheldig at skulle købe flere ting hos slagteren, bad jeg så mindeligt om at måtte få seddel med til slagteren, for hvordan skulle et syv-årsbarn kunne huske at købe 1 kg medister af den mellemgrove, seks bayerske pølser uden farve og 100 g laks i majonæse, hvis man ikke netop havde en seddel med fra mor, og pengene indpakket i papir ?

(3)

Mor var dygtig som husmor, men barsk. Far, så vi drenge ikke meget til; han var enten på arbejde, eller også lå han og sov fordi han havde været på arbejde om natten. På grund af hans skiftende arbejdstider var han meget afhængig af, at alt fungerede på hjemme-fronten. Han overlod kommandoen i hjemmet til sin hustru. På et punkt fik far sin vilje. Han ville ikke tillade at mor søgte arbejde udenfor hjemmet, hun ville gerne, men måtte ikke. Far skulle nok selv forsørge sin familie.

(4)

Lejligheden havde karnap. På anden sal med udsigt ad Falkevej mod Fasanvej, og ad Svanevej mod Glentevej og mod Frederikssundsvej. Her havde jeg min yndlingsplads på en klaverbænk. Herfra kunne jeg overskue hele kvarteret. Trafikken med de mange hestevogne tungt lastede med tømmer, med sække eller tønder, sporvognene der hvinede i sporene ved svinget på Ørnevej. Af og til var der en hest der segnede om efter dagens mange arbejdstimer. Engang så jeg en hest der var styrtet, og som ikke kunne komme på benene ved egen hjælp. ... da måtte Falck's Redningskorps komme dyret til hjælp... Op at stå... eller aflivning, det var det valg der skulle tages.

(4)